

Sygn. akt: I C 895/17 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 stycznia 2018 r.

Sąd Rejonowy w Chełmnie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Monika Mleczko-Pawlikowska
Protokolant:	sekr. sądowy Dominika Ritter

po rozpoznaniu w dniu 30 stycznia 2018 r. w Chełmnie

na rozprawie

sprawy z powództwa Przedsiębiorstwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B.

przeciwko Zespołowi (...) w C.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego Zespołu (...) w C. na rzecz powoda Przedsiębiorstwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. kwotę 170,60 zł (sto siedemdziesiąt złotych i sześćdziesiąt groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 9 lipca 2016 roku do dnia zapłaty,

II. Umarza postępowanie w pozostałym zakresie,

III. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.317,00 zł (tysiąc trzysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sędzia Sądu Rejonowego

M. P.

UZASADNIENIE

Powód Przedsiębiorstwo (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika wniósł przeciwko pozwanemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w C. o wydanie w postępowaniu nakazowym nakazu zapłaty przeciwko pozwanemu i o zasądzenie nim na rzecz powoda kwoty 2.238,05 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 9 lipca 2016r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż w ramach prowadzonej działalności gospodarczej dostarczał do pozwanego zamówiony towar. Pozwany przyjął towar objęty fakturami i zaakceptował fakturę. Pozwany nie zapłacił za fakturę VAT nr (...). Dodatkowo powód dochodzi zwrotu kosztów odzyskiwania należności w wysokości równowartości kwoty 40 euro przeliczonej na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenia pieniężne stały się wymagalne, stanowiącej

rekompensatę za koszty odzyskiwania należności na podstawie art. 10 ustawy z dnia 08.03.2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych ((...)) Dla faktury VAT nr (...) jest to równowartość 170,60 zł. W dalszej części uzasadnienia pozwu pełnomocnik powoda wskazał, iż nie podjął sformalizowanej próby mediacji z uwagi na fakt, iż działania nieformalne (innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu) - wielokrotne rozmowy prowadzone przez powoda z przedstawicielami pozwanego w związku z dokonywaniem przez niego kolejnych dostaw na rzecz pozwanego i niepłaceniem kolejnych faktur nie przyniosły żadnych efektów. O skali zadłużenia świadczy liczba spraw zarejestrowanych pomiędzy tymi stronami w tutejszym Sądzie. Długotrwałość niepłacenia nie tylko przez pozwanego jak i inne szpitale w Polsce powoduje wymierne szkody po stronie powoda, albowiem do funkcjonowania przedsiębiorstwa konieczne jest posiłkowanie się instrumentami finansowymi typu kredyty obrotowe. W związku z czym podejmowanie sformalizowanych prób polubownego rozwiązania sporu wobec wielomiesięcznych opóźnień pozwanego w płatnościach narażałoby powoda na ponoszenie kolejnych kosztów.

Zarządzeniem z dnia 19 lipca 2016 roku stwierdzono brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i skierowano sprawę do rozpoznania w postępowaniu upominawczym.

Pismem procesowym z dnia 7 listopada 2016r. pełnomocnik powoda sprecyzował, iż należność dochodzona pozwem objęta jest fakturą nr (...), a nie jak mylnie wskazano w pozwie, fakturą nr (...).

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 17 listopada 2017 roku orzeczono, iż pozwany Zespół (...) z siedzibą w C. ma zapłacić powodowi kwotę 2.238,05 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 9 lipca 2016 roku do dnia zapłaty oraz orzeczono o kosztach postępowania.

W ustawowym terminie do wniesienia sprzeciwu od powyższego nakazu zapłaty, pozwany reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika zaskarżył nakaz zapłaty w całości. Pozwany podniósł zarzut braku właściwości miejscowej Sądu Rejonowego w Bydgoszczy. Pozwany uznał zobowiązanie w części dotyczącej kwoty 1.979,69 zł i wskazał, iż kwota dochodzona pozwem została przez pozwanego zapłacona. Ponadto faktura VAT (...) została skorygowana przez fakturę (...). Pozwany zarzucił brak podjęcia próby ugodowego zakończenia sporu, gdyż wezwanie do zapłaty nie zastępuje prób ugodowych. Co więcej wezwanie do zapłaty dawało pozwanemu określony czas na zapłatę, podczas gdy powód w dniu wezwania wytoczył powództwo. Pozwany wniósł również o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych na podstawie artykułu 101 kpc.

W uzasadnieniu sprzeciwu pełnomocnik pozwanego podniósł w pierwszej kolejności, iż uznaje roszczenie zgłoszone w pozwie, jednakże podkreśla, że roszczenie to zostało zapłacone. Pozwany podniósł, iż powód pomimo obowiązku, nie podjął w żaden sposób prób ugodowego zakończenia sporu. W związku z sytuacją jaka występuje w służbie zdrowia, pozwany posiada wiele zobowiązań, których termin płatności minął. Pozwany z każdym swym wierzycielem stara się zawrzeć ugodę i spłaca w ten sposób swoje zobowiązania. Powód nie dał pozwanemu żadnych szans na ugodowe załatwienie sprawy, co też sam przyznał w pozwie. W sytuacji, gdy powód w dniu 08.07.2016 roku wezwał pozwanego do zapłaty, co oznacza, że wezwanie mogło dotrzeć do pozwanego nie wcześniej w dniu 10 lipca zakreślając mu 3 dni od dnia doręczenia pisma na zapłatę, to już w dniu 9 lipca, a więc jeszcze przed otrzymaniem wezwania pozw został złożony do Sądu. Zdaniem pozwanego działania powoda, a de facto jego pełnomocnika naruszają zasady etyki radców prawnych, gdyż powód wzywając pozwanego do zapłaty wskazał szereg faktur na łączną kwotę ponad 7 tys. złotych. Pełnomocnik dążąc do uzyskania dla siebie jak największych kosztów dzieli roszczenia na takie, które przekraczają 1.500 zł celem uzyskania jak najwyższych kosztów zastępstwa procesowego. Działania takie nie mają charakteru działań dla dobra klienta, lecz zmierzają do jak najwyższych uzyskanych dla pełnomocnika kosztów.

Postanowieniem z dnia 20 czerwca 2017 roku w sprawie (...) stwierdził swą niewłaściwość miejscową i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Chełmnie.

Pismem procesowym z dnia 11.12.2016 roku powód cofnął powództwo bez zrzeczenia się roszczenia w zakresie kwoty należności głównej, tj. kwoty 2.067,45 zł oraz ustawowych odsetek za opóźnienie w płatności kwoty należności głównej w związku z faktem, iż po złożeniu pozwu nastąpiła częściowa zapłata należności objętych pozwem – równowartość należności wynikającej z faktury VAT nr (...). W pozostałym zakresie powód podtrzymał roszczenie, to jest wniósł

o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kwoty 170,60 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 9 lipca 2016r. do dnia zapłaty. Powód wniósł o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych uwzględniając pierwotną wartość przedmiotu sporu, tj. całość wartości przedmiotu sporu. Pozew w niniejszej sprawie został złożony w dniu 8 lipca 2016 rok, natomiast częściowa zapłata ze strony pozwanego nastąpiła na konto bankowe powoda w październiku 2016 roku, a więc nastąpiło to w warunkach zawisłości sprawy. Pełnomocnik powoda podniósł, iż strona regulująca zadłużenie po wytoczeniu powództwa uważana jest za stronę przegrywającą proces w rozumieniu przepisów o kosztach procesu (art. 98 kpc). Pozwanego należy uznać wówczas za stronę przegrywającą sprawę. Powód powołał się na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12.04.2012r. (...)

Na rozprawie w dniu 23 maja 2017r. pełnomocnik pozwanego wniósł o rozważenie zastosowania przez Sąd przepisu art. 102 kpc, powołując się na zaistnienie przesłanek wskazanych w powołanym przepisie i bardzo trudną sytuację finansową szpitala.

Sąd ustalił, co następuje.

W dniu 16 lutego 2012r. zawarta została pomiędzy Zespołem (...) w C. – zamawiającym a Przedsiębiorstwem (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B. – wykonawcą, umowa sprzedaży i dostawy sprzętu sprzątającego, artykułów gospodarstwa domowego dla zamawiającego w asortymencie, ilości i cenach określonych w ofercie. W myśl § 3 ust. 1 umowy zapłata za dostarczony i przyjęty towar miała nastąpić poleceniem przelewu na rachunek bankowy wykonawcy w ciągu 30 dni od daty otrzymania poprawnie wystawionej faktury VAT zamawiającemu.

/dowód: umowa nr (...) wraz z pakietem k. 35 - 36/

Powód Przedsiębiorstwo (...) z ograniczoną w B. dostarczył pozwanemu Zespołowi (...) z siedzibą w C. zamówiony towar, na co wystawił fakturę VAT nr (...) z dnia 27.10.2015r. opiewającą na kwotę 2.496,29 zł., płatną przelewem do dnia 25 listopada 2015r. Pozwany przyjął towar objęty przedmiotową fakturą. W dniu 16 listopada 2015r. powód wystawił fakturę VAT (...) nr (...) do faktury VAT nr (...), którą zmniejszono wartość korygowanej faktury o kwotę 516,60 zł.

/dowody: Faktura VAT nr (...) k.12, faktura korygująca k. 37, okoliczność bezsporna/

W dniu 08.07.2016 roku powód wystawił pozwanemu notę odsetkową nr(...) – ostatecznie wezwanie do zapłaty, którym wezwał do zapłaty należności objętych dziewiętnastoma fakturami, w tym fakturą VAT nr (...) powiększoną o odsetki za zwłokę w zapłacie, w terminie 3 dni od daty doręczenia wezwania. Kolejną notę odsetkową numer(...). powód wystawił w dniu 22 września 2015r.

/dowody: nota odsetkowa nr(...). 11, nota odsetkowa (...). 70, nota odsetkowa nr (...)

Powód już wcześniej wzywał pozwanego do zapłaty zaległych należności, między innymi wezwaniem do zapłaty z dnia 29.12.2015r., notą odsetkową nr (...) z dnia 10 czerwca 2016r. wyznaczając 3 dniowy termin zapłaty należności.

/dowody: wezwanie do zapłaty k. 72 nota odsetkowa nr (...). k. 70/

W dniu 4 października 2016r. pozwany uiszczył na rzecz powoda łączną kwotę 7.489,30 zł z tytułu należności objętych kilkoma fakturami, w tym fakturą VAT nr (...) oraz notą odsetkową 2/07/2016. W dniu 21 października 2016r. pozwany uiszczył na rzecz powoda kwotę 475,98 zł tytułem (...)

/dowód: potwierdzenie realizacji przelewu k. 38, 47- 48/

Średni kurs EURO na dzień 30 września 2015r. wynosił 4,23 zł.

/dowód: tabela A kursów średnich k. 13/

Sąd zważył, co następuje.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zaferowany przez strony materiał dowodowy w postaci dowodów z dokumentów. Za wiarygodne uznano zgromadzone w sprawie dokumenty, gdyż były jasne i kompletne. Ponadto ich prawdziwość nie została zakwestionowana przez strony, a i Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania ich prawdziwości.

W niniejszej sprawie fakt zawarcia umowy dostawy pomiędzy stronami, fakt dostarczenia towarów przez powoda pozwanemu, wystawienia faktur, wysokości cen za poszczególne towary oraz terminów zapłaty nie był kwestionowany przez żadną ze stron. Pozwany nie kwestionował również sposobu wyliczenia skapitalizowanych odsetek za opóźnienie od należności głównych. Generalnie pozwany uznał roszczenie, co do należności głównej objętej fakturą, albowiem kwota ta została zapłacona. W pozostałej części roszczenie nie istnieje z uwagi na korektę faktury (...) dokonane korektą nr (...). Bezspornym było również to, iż pozwany nie uiścił kwot objętych fakturami w terminach oznaczonych w fakturach oraz, iż należności te powiększone o skapitalizowane odsetki za opóźnienie uiścił dopiero po wniesieniu pozwu, tj. w dniu 4 października 2016r. Powód w zakresie należności głównych oraz skapitalizowanych odsetek cofnął pozew bez zrzeczenia się roszczenia przed rozpoczęciem rozprawy, zatem zgoda pozwanego na cofnięcie pozwu nie była wymagana. Powód wskazał, iż zarówno należność główna objęta fakturą (...) jak i należność z tytułu skapitalizowanych odsetek została spłacona przez pozwanego (powód zaliczył uiszczone w dniu 4 października 2016r. kwoty również na poczet odsetek od należności objętej przedmiotową fakturą). Zatem z uwagi na spłatę należności i zaliczenie tej spłaty na poczet należności głównej jak i ubocznej uznać należało, iż roszczenie powoda nie istnieje.

W myśl art. 355§ 1 kpc Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne.

Zgodnie zaś z art. 203 kpc pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. § 4 powołanego przepisu wskazuje, iż Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa.

Sąd uznał, iż cofnięcie pozwu było dopuszczalne i nastąpiło ze skutkiem prawnym. Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 203§ 1 kpc w zw. z art. 355 kpc, orzeczono jak w punkcie II sentencji wyroku.

W punkcie I sentencji wyroku orzeczono o należności z tytułu rekompensaty stanowiącej równowartość zryczałtowanego odszkodowania w kwocie 40 Euro, o której mowa w art. 10 ustawy z dnia 8 marca 2013r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. W ocenie Sądu w niniejszej sprawie spełnione zostały przesłanki żądania przez powoda zapłaty tych kwot.

Zgodnie bowiem z art. 10 ust. 1 powołanej ustawy wierzycielowi od dnia nabycia uprawnienia do odsetek, o których mowa w art. 7 ust. 1 lub art. 8 ust. 1, przysługuje od dłużnika, bez wezwania, równowartość kwoty 40 euro przeliczonej na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne, stanowiącej rekompensatę za koszty odzyskiwania należności.

W myśl zaś art. 2 pkt 1 i 3 ustawa ta ma zastosowanie do transakcji handlowych, których wyłącznymi stronami są: przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów art. 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (...) oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (...) W niniejszej sprawie powód jak i pozwany są podmiotami do których ma zastosowanie przedmiotowa ustawa.

Artykuł 8 wskazanej ustawy precyzuje, w jakich sytuacjach wierzycielowi przysługują odsetki od dłużnika. I tak w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny, wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego

do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki: 1) wierzyciel spełnił swoje świadczenie; 2) wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie. Ustęp 2 powołanego przepisu wskazuje, iż termin zapłaty określony w umowie nie może przekraczać 30 dni, liczonych od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi, a w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny będący podmiotem leczniczym w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 2-4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, termin ten nie może przekraczać 60 dni.

W niniejszej sprawie w ocenie Sądu powód nabył uprawnienie do odsetek o których mowa w art. 8 ust. 1 (spełnił swoje świadczenie i nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie). Tym samym nabył również prawo do żądania równowartości kwoty 40 euro, stanowiącej rekompensatę za koszty odzyskiwania należności określoną w art. 10 ustawy. Podkreślić należało, iż zgodnie z poglądem wyrażonym w Uchwale Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2015r. (...) rekompensata za koszty odzyskiwania należności w wysokości 40 euro, przewidziana w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (...), przysługuje wierzycielowi bez konieczności wykazania, że koszty te zostały poniesione. Roszczenie o rekompensatę powstaje po upływie terminów zapłaty ustalonych w umowie lub ustalonych zgodnie z art. 7 ust. 3 i art. 8 ust. 4 tej ustawy. W uzasadnieniu uchwały Sąd Najwyższy wskazał, iż przewidziane w art. 10 u.t.z. uprawnienie wierzyciela jest oderwane od spełnienia przez niego dodatkowych warunków poza tym, że spełnił on swoje świadczenie oraz nabył prawo do żądania odsetek. Jest to uprawnienie, które nie zależy od tego, czy wierzyciel poniósł w konkretnej sytuacji jakikolwiek uszczerbek związany z spełnieniem przez dłużnika jego świadczenia z opóźnieniem. O tym, że powstanie tego uprawnienia nie jest związane ze szkodą świadczą przynajmniej dwie okoliczności. Ustawodawca wyraźnie stwierdza, że chodzi o rekompensatę, przy tym rozumianą nie jako wyrównanie konkretnego uszczerbku, który wierzyciel musi wykazać, ale jako zryczałtowaną rekompensatę za koszty, które musi on ponosić w związku z odzyskiwaniem należności. Ponadto art. 10 ust. 2 u.t.z. przewiduje się, że jeżeli wierzyciel poniesie wyższe koszty odzyskiwania należności, przysługuje mu w uzasadnionej wysokości, zwrot tej nadwyżki. Celem tej regulacji, nie jest rekompensata wierzycielowi kosztów jakie poniósł on w związku z dochodzeniem należności odnoszących się do konkretnej transakcji, lecz skłonienie dłużnika do zapłaty w terminach określonych w ustawie oraz stanowiącej podstawę jej wprowadzenia do prawa polskiego, Dyrektywie (...). Skoro zaś celem tej Dyrektywy jest zwalczanie opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych, to uprawnienie do żądania od dłużnika zryczałtowanego zwrotu kosztów odzyskiwania należności, należy postrzegać jako jeden ze środków służących realizacji tego celu.

W niniejszej sprawie, w ocenie Sądu istotne jest również, że jeżeli strony transakcji handlowych zastrzegły w umowie, że dostarczanie towarów będzie następowało sukcesywnie, uprawnienie do kwoty, o której mowa art. 10 ust. 1 ustawy przysługuje odrębnie od każdej niezapłaconej faktury. W § 1 umowy strony wprost zastrzegły, że przedmiot umowy będzie realizowany sukcesywnie, natomiast w § 3 ustalono, że pozwany będzie płacił powodowi za poszczególne towary na podstawie różnych faktur VAT. Wobec powyższego w ocenie Sądu powód miał prawo domagać się od pozwanego kwoty 40 Euro jako rekompensaty za koszty odzyskiwania należności od każdej ze wskazanych faktur. Bezsprzeczne było, iż każda z kwot wyszczególnionych w poszczególnych fakturach była zapłacona po ustalonym 30 dniowym terminie płatności. Zatem od każdej z nich powód nabył uprawnienie do żądania odsetek o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy.

Ponieważ pozwany nie zakwestionował sposobu przeliczenia kwoty 40 euro na złotówki, Sąd przyjął za prawidłową kwotę wskazaną w szczegółowym wyliczeniu powoda według kursów Euro – średniego kursu ogłoszonego przez NBP ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne ujęte w poszczególnych fakturach stało się wymagalne, tj. kwotę 170,60 zł. Mając to na uwadze na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (...)orzeczono jak w punkcie I sentencji wyroku.

O odsetkach ustawowych za opóźnienie od zasądzonych kwot orzeczono na podstawie art. 481§ 1 kc zgodnie z żądaniem pozwu, tj. od dnia 9 lipca 2016r. do dnia zapłaty, gdyż zgodnie z art. 10 ustawy o transakcjach handlowych rekompensaty te należą się wierzycielowi od chwili nabycia uprawnień do żądania odsetek o których mowa w art. 8 ust 1 ustawy, zatem na dzień 9 lipca 2016r. były one już wymagalne.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 kpc w myśl zasady odpowiedzialności strony za wynik procesu, jak w punkcie III wyroku. Sąd podzielił utrwalone w doktrynie i orzecznictwie stanowisko, iż stroną regulującą zadłużenie po wytoczeniu powództwa uznaje się za stronę przegrywającą proces w rozumieniu przepisów o kosztach procesu (art. 98 kpc).

Zasądzone koszty procesu obejmowały następujące kwoty: 100 zł tytułem opłaty od pozwu, 17 zł tytułem opłaty skarbowej od dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa, 1.200 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika powoda – radcy prawnego.

Sąd nie znalazł podstaw do zastosowania przepisu art. 102 kpc, zgodnie z którym w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. W przepisie tym uregulowana jest zasada słuszności, będąca odstępstwem od zasady odpowiedzialności strony za wynik sprawy. Jako wyjątek od zasady, a ponadto wobec użycia sformułowania „w wypadkach szczególnie uzasadnionych” przepis ten nie powinien być wykładany rozszerzająco.

Zastosowanie art. 102 kpc powinno być oceniane w całokształcie okoliczności. Dotyczy to zarówno okoliczności związanych z samym przebiegiem procesu, jak i okoliczności leżących na zewnątrz procesu, zwłaszcza dotyczących stanu majątkowego (sytuacji życiowej) stron. Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 14.01.1974 r., (...)/(...) L.). Sąd Najwyższy przyjął, że przepis art. 102 kpc wyraża zasadę słuszności w orzekaniu o kosztach, stanowiąc wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Podstawę do jego zastosowania stanowią konkretne okoliczności danej sprawy, przekonujące o tym, że w rozpoznawanym przypadku obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu na rzecz przeciwnika byłoby niesłuszne, czy wręcz niesprawiedliwe. Artykuł 102 kpc znajduje zastosowanie "w wypadkach szczególnie uzasadnionych", które nie zostały ustawowo zdefiniowane i są każdorazowo oceniane przez sąd orzekający na tle okoliczności konkretnej sprawy. Do okoliczności tych zalicza się m.in. sytuację majątkową i osobistą strony, powodującą, że obciążenie jej kosztami może pozostawać w kolizji z zasadami współżycia społecznego. Przy zastosowaniu art. 102 kpc mogą być również brane pod uwagę okoliczności dotyczące charakteru sprawy.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie nie zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony przemawiający za zastosowaniem zasady słuszności. Szczególnie okolicznością tą nie jest sytuacja finansowa pozwanego wynikająca ze szczególnego charakteru tego podmiotu, zasad jego finansowania i obowiązujących go procedur. Sąd nie znajduje uzasadnienia, by na gruncie stosunków zobowiązaniowych stawiać pozwanego w uprzywilejowanej pozycji z racji pełnionej przez niego funkcji – świadczącego usługi zdrowotne i przerzucać ciężar finansowania (tu kosztów dochodzenia zaległych należności w całości czy części) na prywatnego wierzyciela. Pamiętać bowiem należy, iż pozwany poza świadczeniem usług zdrowotnych występuje również w obrocie gospodarczym, z którego uzyskuje przychody i ponosi wydatki. Tak jak każdy przedsiębiorca zobowiązany jest do racjonalnego dysponowania swoim majątkiem. Trudności ekonomiczne nie uzasadniają niewykonywania zobowiązań zaciągniętych przy świadomości swojej trudnej sytuacji finansowej. Mając wiedzę na temat wysokości środków finansowych, jakie otrzymał czy otrzymuje od NFZ, pozwany winien dostosować do tego własne wydatki i zaciągać zobowiązania w taki sposób, by móc się z nich wywiązać. W szczególności unikać dalszego zadłużania się, ewentualnie dążyć (z własnej inicjatywy) do wydłużania terminów płatności czy spłacania zaległości w ratach. Strona pozwana jako profesjonalista działający w obrocie gospodarczym winna mieć świadomość konsekwencji zawartych umów oraz ich wykonania przez stronę powodową. Prywatni wierzyciele również prowadzą działalność gospodarczą, mają do wypełnienia własne zobowiązania i dla nich opóźnienia w płatnościach i w istotny sposób wpływają na ich sytuację finansową i funkcjonowanie na rynku.

Dodatkowo pozwany zalegał powodowi ze spłatą towarów objętych kilkunastoma fakturami. Termin zapłaty faktury objętej niniejszym pozwem ustalony został na dzień 25 listopada 2015r., a należność ta tak jak i pozostałe należności (objęte innymi pozwami rozpoznawanymi przed tutejszym sądem) zostały uiszczone (pomimo wielokrotnych wezwań do zapłaty) dopiero w październiku 2016r., czyli po doręczeniu nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym. Ponadto odstąpienie od zasady ponoszenia przez pozwanego kosztów procesu i obciążenie go jedynie częścią kosztów albo nie obciążenie go w ogóle kosztami (co wiązało by się de facto z obciążeniem tymi kosztami strony powodowej

– a więc obciążeniem go kosztami dochodzenia zaległych należności w sytuacji notorycznego niepłacenia w terminie należności za sprzedany i dostarczony przez powoda towar) w ocenie Sądu nie mogło by zostać uznane za słuszne czy zgodne z poczuciem sprawiedliwości.